

Udenrigsministeriet

Folketingets Udenrigsudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2021 - 9442	HPA	2. marts 2021

URU alm. del – svar på spørgsmål 174 fra Anne Valentina Berthelsen (SF) stillet den 22. februar 2021 til udenrigsministeren.

Spørgsmål

Ministeren bedes redegøre for forskelle og ligheder i bæredygtighedskapitler og tvistbilæggelsesmekanisme i henholdsvis EU-MERCOSUR handelsaftalen og handelsaftalen mellem EU og Sydkorea?

Svar

Det skal indledningsvist bemærkes, at medlemsstaterne endnu ikke har modtaget den EU-Mercosur handelsaftalen i endelig form. Kommissionen har offentliggjort en foreløbig aftaletekst på baggrund af principaftalen fra juni 2019, hvorfor der fortsat kan forekomme ændringer blandt andet som følge af den juridiske gennemgang. Besvarelsen afgives med dette forbehold in mente.

EU's handelsaftale med Sydkorea fra 2010 er den første i den nye generation af EU-handelsaftaler, som blandt andet er kendetegnet ved at indeholde substantielle bæredygtighedskapitler. Strukturen i efterfølgende handelsaftalers bæredygtighedskapitler følger overordnet strukturen fra kapitlet i EU's handelsaftale med Sydkorea. Dette gælder også for Mercosur-aftalen.

Der kan således nævnes en række ligheder. I begge aftalers bæredygtighedskapitler

- fastsættes kapitlernes formål med henvisning til en række centrale internationale erklæringer om bæredygtig udvikling.

- fastslås parternes ret til regulering og fastsættelse af beskyttelsesniveau.
- forbydes parterne at sænke reguleringsstandarder eller at undlade at håndhæve miljø- og arbejdsmarkedslovgivning for at tiltrække handel og investeringer.
- forpligtes parterne til i deres lovgivning og praksis at gennemføre grundlæggende arbejdstagerrettigheder og til at arbejde for at ratificere de grundlæggende ILO-konventioner.
- forpligtes parterne på at gennemføre de multilaterale miljøaftaler, hvori de er part.

Siden aftalen med Sydkorea er bæredygtighedskapitlerne blevet yderligere udbygget. Mercosur-aftalen har således et mere omfattende bæredygtighedskapitel, som bl.a. omfatter:

- En artikel om klima med forpligtigelse til effektiv implementering af FN's rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) og Parisaftalen. I aftalen med Sydkorea er bestemmelserne om klima, som behandles under miljøartiklen, mindre forpligtigende og Parisaftalen er ikke omfattet.
- En artikel om handel og biodiversitet med forpligtigelser vedrørende Konventionen om biologisk mangfoldighed (CBD) og Konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter (CITES). Disse konventioner omtales ikke specifikt i aftalen med Sydkorea.
- Bestemmelser om handel og bæredygtig skovforvaltning.
- Bestemmelser om handel og bæredygtig forvaltning af fiskeriressourcer.
- Bestemmelser om virksomheders sociale ansvar, herunder om ansvarlig forvaltning af værdikæder.
- Anerkendelse af EU's forsigtighedsprincip.
- Bestemmelse om, at der kan gennemføres en gennemgang af bæredygtighedskapitlet.

I begge handelsaftaler etableres et specialiseret udvalg for handel og bæredygtig udvikling, der skal overvåge gennemførelsen af bæredygtighedskapitlet. Begge aftaler omfatter også en mekanisme for dialog med civilsamfundet med inddragelse af nationale rådgivende grupper.

Bæredygtighedskapitlerne i begge aftaler indeholder en særlig tvistbilæggelsesmekanisme, der kan bringes i anvendelse for spørgsmål, der falder under bæredygtighedskapitlet. Mekanismen består af to trin.

Første trin er konsultationer mellem de to parter. Hvis disse konsultationer ikke fører til et tilfredsstillende resultat, kan der nedsættes et ekspertpanel. Ekspertpanelet skal komme med en rapport med henstillinger. Opfølgningen herpå overvåges af udvalget for handel og bæredygtig udvikling.

Vi kan konkludere i Sydkoreas tilfælde, at vi har ført dialogen om arbejdstagerrettigheder, været igennem tvistbilæggelsesprocessen, og at Sydkorea i sidste uge har ratificeret tre fundamentale ILO-konventioner om arbejdstagerrettigheder.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod